

104071

1./SS-PZ.GREN.RGT 23 "NORGE"
I INNSATS 14/15.1.1944
VED KOSHERIZY, SAJOSTROWJA OG ORANIENBAUM

AV
BJØRN CONRAD HEISHOLDT.

KOMPANISTRUKTUR PR. 14.1.1944.

KP.STAB.

Sjef	Hstuf. Olaf T. Lindvig
Kp.tr.fører	Rttf. Halvdan Skramstad
Kp.melder	Strmm. Terje Litsheim
Speiss	Oscha. Franz Beck
Sjåfør	Schztz. Sverre Ryen
Skriver	Rttf. Odd Midling
Waffen-W	Uscha. Wilhelm König

1. TROPP

Sjef	Oscha. Oscar Strømsnes
Lf	Uscha. Ole P. Arneberg
Lf	Uscha. Finn G. Halvorsen

2. TROPP (SCHWERE ZUG)

Sjef	Ustuf. Eirik Mytting
------	----------------------

1. LAG

Lf	Uscha. Thorvald Marthinsen
	Strmm. John Sandstad

2. LAG

Lf	Uscha. Bjørn C. Heisholdt
	Strmm. Olav Sandstad
	Shutz. Stefan Trulsen
	Shutz. Reidar Marthinsen

M.GR.W.

1. LAG

Lf	Uscha. Werner Zobel
----	---------------------

2. LAG

Lf	Uscha. Erling Schiøtz
	Schztz. Julius Salthammer
	Schztz. Leif Welde
	Schztz. Henry Nicolaisen

I INNSATS.

14.1.44, noe hadde vekket meg. Var det kokkens skritt i trappen, merkelig det også, for han var vanligvis forsiktig når han tok seg ned trappen om morgenen. Skulle kaffen være ferdig til vi tørnet ut, måtte han ha innpå en times tid på seg. Jeg så på klokken, den nærmet seg 7.30. Ennu en halvtime til purring. Langsamt våknet hjernen til liv, og jeg registrerte en uvant lyd i luften. En rumling som av et fjernt tordenvær. Med et var jeg lys våken, denne lyden hadde jeg hørt før. Men ikke så intens siden hele vår artilleristyrke var blitt satt inn i timen før stormen på brohodet ved Kamenka i 1941.

Nå hørte jeg løpende skritt utenfor. Litt eter dundret støvlene innover gulvplankene i gangen. Døren braket opp og vakthavende underoffiser brølte inn, "full alarm, alle mann opp". Døren smalt igjen og han løp til neste hus. I et sprang var jeg langt utpå gulvet, klærne kom på i en fart. Jeg jaget på karene. For meg gjaldt det å komme opp til kp.staben i 1./Norge så fort som mulig. Var det noe nytt, var det her jeg kunne få rede på noe. Det var bare 50 meter opp dit. Da jeg kom ut hørte jeg kanontordenen tydeligere. Russerne fjernere, som en sammenhengende dommedagslyd. Salvene fra vårt eget artilleri var hardere i smellet, men var som statister som forsøkte å gjøre seg gjeldende i dette drønnende koret.

Jeg tumlet inn i stabskvarteret, her var det begynt å bli liv og røre. De siste rapportene over telefonen fortalte om en veritabel trommeild fra russernes batterier i Oranienbaumkjelen. Angrep mot våre stillinger kunne ventes når som helst. I./Norge, vår bataljon lå som korpsreserve ved Goulobowitzy, så vi kunne gjøre regning med at ble vi først kalt ut, så ville det være midt oppe i de verste tumultene. Foreløpig lød ordren fra korpsstaben på høyeste alarmberedskap. Vi hadde i den siste uken hatt nesten sammenhengende alarmberedskap, men denne gangen hadde jeg følelsen av at det kunne bli alvor av det. Vi hadde ikke vært i dette området stort mer en en måned. Fra før het det seg at dette var den roligste delen av hele østfronten. Helt fra vinteren 41/42, hadde all virksomhet i dette området innskrenket seg til lokale skjærmydsler. Litt støttropp og oppklaringsvirksomhet fra begge sider hadde greid å skake opp i den ellers så rolige rutinen. Men det varte ikke lenge før alt falt tilbake til de vante former. Noe som vel kunne kalles et propagandaslag hadde til sine tider blusset opp. Russerne hadde forsøkt å lokke til seg noen ved å by dem gull og grønne skoger i sovjetparadiset. Men hvorledes ville dette løpe av? Var det bare en lokal affære? Intensiteten i artilleriilden skulle tyde på noe annet.

Nu hadde de fleste tropp og lagførere innfunnet seg. Kp.sjefen, Hstuf. Olaf Lindvig ga en kort oversikt over det han viste. Kort ble den, hverken ved Bataljons- eller Korpsstaben virket det som om noen var helt sikker på hva dette ville bli til. I lengre tid var det blitt gjort visse observasjoner som kunne tyde på litt av hvert. Over isen fra den halvvegs omringede Leningrad var det gått en strøm av artilleri og infanteristyrker. Russiskt artilleri hadde skutt

seg inn mot vegkryss, artilleristillinger og andre markante punkter i vårt forsvarssystem. Fanger som var snappet opp hadde også fortalt om oppladninger. Dette sammenholdt med at hele det III./(germ.).Pz.Korps var overført til denne delen av fronten, tydet på at det ifra tysk side var visse anelser om noe ekstra. Som før nevnt hadde vi den siste tiden hatt en sammenhengende alarmtilstand, uten at hverken offiserene eller mannskapene hadde lagt for meget i dette. Tross alarmen hadde vi gjennomført tildels store og omfattende utmarsjer og øvelser. Kort før nyttår hadde vi hatt en stor Bataljonsøvelse som varte til langt på kvelden. Den 6. januar 1944 hadde vi pakket alle sakene våre i snøfokk og uføre, og var blitt kjørt frem til en forlatt landsby som het Goulobowizy. Det hadde tatt hele natten og en del av neste dag, fordi bilene kjørte seg fast i snødrivene. Vi hadde måtte ut for å måke unna snø og skyve på.

Midt oppe i alt dette hadde vi så fått utlevert skiutstyr. Etter vår mening var det mangelfullt og tungvindt. Skiene var klumpete og tunge. Bindingene av en art standardbinding med kroker som skulle passe inn i noen klemmer på noen overtrekksstøvler. Støvlelene var laget av lerret, hadde en hengslet tresåle, og den eneste fordelene ved dette var at et par støvler passet til alle ski. Et bytte mellom karene, enten det gjaldt ski eller støvler var på den måten uten større betydning. Stavene var av tre og trinsene noen klossete affærer. De egnet seg ikke til noen form for hurtigløp. Folketyskerne var ikke vant til ski i det hele tatt, og det var opp til oss å få lært dem det mest elementære. Noen var ivrige etter å lære, mens andre helst ville slippe å ha noe med ski å gjøre. Det beste ved denne utrustningen var at det hørte akjas eller pulker til. Slik som vi var utstyrt med våpen, og den mengde ammunisjon vi av den grunn trang å føre med oss, var et ork å bære. Kom det så løssne i tillegg var det ikke lett å ta seg frem. Kp.sjef, Hstuf. Lindvig ga ordre om at alt utstyr skulle gåes over og all den ammunisjonen vi var i stand til å få med oss skulle gjøres ferdig. Tilbake i kvarteret vårt ga jeg karene ordre om å hente ammunisjon hos Oscha. König, våpenforvalteren vår. Det gjaldt å komme så langt frem i køen som mulig. Skulle en ha tak i noe fra våpenkammeret måtte en nesten riste det ut av hendene på Oscha. König.

Det virket som om han skulle spare både våpen og ammunisjon til neste krig. Men denne gangen lot vi oss ikke avspise med smuler. Vi bar bort kassevis av ammunisjon til MG og granatkastere, samt det vi kunne greie å frakte med av håndgranater. Pistol og maskinpistolammunisjon hadde vi sikret oss før. Karene gikk til arbeidet med liv og lyst, og da innsatsordren kom var det beltet opp 16.000 skudd til hver av SMG'ene. Vi hadde pusset våpen, smut mekanismene, pakket stormpakninger og pakket vekk det vi ikke fikk med oss og som skulle bli igjen ved trenet. Noen av karene hadde fått skrevet brev opp i all atåheien, men for de fleste ble tiden for knapp. Bilene ventet klare til å kjøre. Vi stuert utrustningen vår på, og snart var vi i bevegelse. Da vi nærmet oss hovedvegen så vi de andre kompaniene i bataljonen som sluttet opp bak oss. Vi kjørte forbi 4 stormkanoner ved vegkanten. Det

ble fortalt at de skulle følge oss ut. Her oppe på hovedvegen var snødrevet mer sjenerende enn nede i landsbyen. Vi var godt kledd, og foreløpig var det heller ingen kulde å snakke om. Det gikk bra fremover, men tempoet var ikke så høyt. De fleste var vel takknemmelig for det, for dess nærmere vi kom fronten jo mer øket larmen. For de fleste av karene i kompaniet hadde krigen hittil ikke vært så svært dramatisk. Det vanvittige brølet fra trommeilden hadde avtatt i styrke. Nu kom artilleriilden mer i salver, og var vel kanskje mer velrettet enn den hadde vært i morgentimene.

Den motgående trafikken tettet til. Det ble stadig flere sårede å se. De som hadde fått plass i bilene så vi ikke så meget til, men de som måtte nøye seg med russtersleder utgjorde et trøstesløst syn. Under opphold i marsjen fikk jeg snakket med en av de sårede. Han virket ikke så forstenet og apatisk som de fleste andre. Høyre armen hans var stgt ødelagt ovenfor albuen. Uniformen var klippet opp, det var lagt på en stor bandasje, og han holdt flikene av uniformen sammen om den ødelagte armen. Hele den hvite overtrekksfrakken hans var tilsmurt med blod. Han fortalte at han tilhørte et batteri store felthaubitser. De hadde vært plassert i en stilling noen kilometer bak fronten. Den russiske artilleriilden hadde tatt dem aldeles "på sengen". I grålysningen om morgenen hadde de fått den ene salven etter den andre rett i stillingen. Før de hadde rukket å løsne et skudd var tre av kanonene satt ut av spill. Hele stillingen hadde vært et inferno av detonerende granater, hvin og splinter og skrik fra sårede. Over det hele et teppe av røyk og kordittluft. Noen av karene hadde under ledelse av en løytnant fått proppet opp den ene kanonen som enda var hel. Men det hadde vært vanskelig å få de seks hestene frem. De vegret seg mot å gå inn i denne helveteslarmen, og det var med største møye det var lykkedes dem å få den ene kanonen ut. Under dette var det at denne karen var blitt såret. En salve hadde som en kjempeslegge slått inn i jodvollen foran ildledersentralen. Kameratene hadde hjulpet ham i ly bak en bunker. Her var han blitt forbundet og sammen med andre sårede var han nå på veg til feltsykehuset. Ammunisjonslageret deres var gått fløyten, de fleste av mannskapene var såret eller døde, og det før de hadde fått løsnet ett eneste skudd.

Det ble bevegelse i kolonnen vår. Ved neste vegkryss tok vi av til venstre og kjørte opp langs en rekke forlatte grå hus. 1./Norge fikk beskjed om at det ville bli en pause. I en fart var vi nede av bilene, og det gikk ikke mange minuttene før noen var i ferd med å fyre opp i ovnene. Vi måtte benytte anledningen til å få i oss noe mat. Like før vi stoppet så vi dagens første og eneste fly. Det var et to motors slagfly som kvittet seg med bombelasten sin i en skogkant ca. 1.5 km fra der vi var, Dializy. Flyet var bare en hundre meter oppe og det at dagen var på hell, gjorde vel sitt til at vi ikke ble merket. Mulig var det vel at han hadde skutt seg tom. Vi kunne takke snødrevet og det grå været for at vi ikke hadde hatt de russiske flyene over oss tidligere på dagen. Ovnen hadde begynt å varme litt. Jeg hadde fått laget i stand en skive brød. Smøret var blitt så stivt at jeg hadde måtte spikke det i skiver. Det lignet mer på ost en smør. Døren gikk opp og

kp.troppsfører, Rtff. Halvdan Skramstad kom inn. "Har du hørt noe?" lød spørsmålet med en gang. "Vi skal bare vente her, foreløpig er det ingen som har noen oversikt", svarte han. Han spurte meg om han kunne få en skive brød. Han hadde ikke maten sin i nærheten. Det tok ikke lang tid å få laget en skive til ham, og mens vi spiste snakket vi sammen om det vi hadde i vente. Med en liten latter sa han, " Du, egentlig skulle en vel ikke spise noe større nu, får en et maveskudd skulle den vel helst være tom, ikke sant ?". En kunne være fristet til å tro at Rtff. Skramstad hadde en forutanelse om det som skulle hende. 12 timer senere døde han med et skudd igjennom maven. Det skjedde da han forsøkte å få trukket kp.sjef, Hstuf. Lindvig tilbake etter at denne var blitt såret.

Etter en tid ble det gitt ordre til at vi skulle gjøre klart utstyret vårt. Vi tok ned ski, pulker, overtrekkstøvler og våpen. Under ledelse av Ustuf. Eirik Mytting, var den Schwere Zug, 4. tropp snart på marsj. Vi fortsatte vegen fremover til vi kom til et vegskille ved Kosherizy. Litt opp mot skogkanten rett frem for oss kunne vi skimte omrissene av noen hus. Det ble sagt at det her lå tren som tilhørte Luftwaffes Feltdivisjoner. På skrå til høyre inn i en 3 meter høy sumpskog tok det av en liten veg. Den var bare 2 meter bred. men ganske godt nedkjørt, så det var lett å at seg frem. Vi hadde fått ordre om å ta oss frem til en liten senkning i terrenget. I denne senkningen dreiet vegen mot nord og fortsatte over noen åpne jorder frem til en landsby, Sajostrowja, ca. 1 km lenger fremme. Da vi var kommet noen hundre meter inn i denne glisne sumpskogen, hørte vi noen bevegelser foran oss. Vi gled straks ut til sidene av vegen, hvor vi la oss ned så langt inn mot kanten vi kunne komme. Med det klumpete skiutstyret var det tungvindt å foreta en slik manøver. Det hadde gjort seg bedre uten ski her hvor det var en fast veg å ta seg frem på. Men det var jo uvisst hvorledes det var lenger fremme. Snøen ga litt lys, og en kort tid etter at vi var kommet til ro, fikk vi øye på noen karer som kom i motsatt retning. De første hadde fått øye på oss, og de gikk straks i dekning. Jeg lå til venstre for troppsjefen, Ustuf. Mytting, helt foran, og avstanden til de nærmeste var ikke mer en 30 meter. Et ypperlig hold for maskinpistolene våre. Noen lange øyeblikk lå vi og forsøkte å få sett hvor disse karene hørte hjemme. Spenningen var vel like stor på den andre siden kan jeg tenke meg."

Da braste det en kar inn fra høyre, han var ikke oppmerksom på at noe var under utvikling, og på klingende tysk ga han uttrykk for at det ikke var noen veg til høyre. Det var en kar som var blitt sendt ut for å sondere terrenget. Et lettelsens sukk unnslopp oss. Vi gav oss til kjenne og disse karene fortalte at de tilhørte en avdeling fra Luftwaffes Feltdivisjoner. De hadde ligget i stilling ca. 5 km lenger fremme, var blitt overrent av russisk infanteri og under kampene som fulgte hadde de mistet forbindelsen med sine egne. Vi gav dem beskjed om trenavdelingen som lå i landsbyen i skogkanten. Her var det vel mulig for dem å komme i forbindelse med sine enheter igjen. Samtidig spurte vi dem hvor de kom fra. Det viste seg at de hadde tatt seg frem omtrent på tvers av den retningen vi beveget oss i, så det de hadde å si var av liten interesse for

oss. Så meget ble klart, de hadde ikke støtt på russiske patruljer etter at det var blitt mørkt. Vi fortsatte fremover, og snart var vi nådd frem til senkningen. Herfra fortsatte vegen nordover i retning landsbyen, Sajostrowja. De første meterne så ut til å være en hulveg. Til høyre for oss, og litt lenger fremme kunne vi høre det gikk ut noen salver fra maskingeværer og maskinpistoler. På lyden var det ikke vanskelig å slå fast at det var våre egne som skjøt. Noen spredte skudd var svarene på salvene og snart var alt rolig igjen. Litt senere fikk vi vite at det var et lag ifra 1. tropp som hadde vært i kontakt med en russisk patrulje. 2 mann skulle være såret, en av disse må ha vært troppsjefen Oscha. Oscar Strømsnes. Bak oss, der hvor vi hadde satt igjen vognene, var en del av divisjonens artilleri i stilling. De skjøt salve på salve over hodene våre. Svarene fra russisk side var mer spredt artilleriild, og det kunne virke som om de ikke hadde fått frem noen ildleder, eller at denne ikke var klar over at det skjedde noe i terrenget foran ham. Kommet til ro i senkningen fikk vi kontakt med de andre troppene. Kp.sjef, Hstuf. Lindvig sendte frem en rekognoseringspatrulje på hver side av det åpne lendet foran oss. Begge ble ledet av erfarne underoffiserer.

Jeg benyttet tiden til å se meg om. Patruljen som var gått frem på venstre side av lysningen, kunne følge en nedtrampet sti, like ned der hvor stien forsvant inn i skogen stod en 5. cm panservernkanon, men mannskapet var vekk. Rundt kanonen lå det en del tomme ammunisjonskasser. Da jeg undersøkte kanonen litt nøyere, viste det seg at lukke- og avfyringsmekanismen var ødelagt. Det var tydelig at mannskapet hadde ødelagt kanonen og så trukket seg tilbake. Men da måtte det jo ha vært kamper her ? Det var ikke andre spor som tydet på det. Fra denne stillingen hadde jeg god sikt fremover. Noen branner i landsbyen der fremme gjorde at jeg kunne skimte omrissene av landsskapet. Til høyre for vegen og bare et par hundre meter ifra landsbyen, så det ut til å ligge en liten skogkledt kulle. På høyre side av lysningen var skogkanten nokså ujevn, mens det på venstre så ut til at den var rett og fin. Lyset som brannen kastet var ikke skarpt og det grå været gjorde sitt til at sikten ble dårlig.

Så var det vel kanskje innbilning at jeg syntes å se noen skikkelser som bevæget seg i kanten av landsbyen. Til venstre for oss noe lenger vekk i den retningen der 2./Norge var lød det noen skudd. Et par av disse hørtes ut til å være pistolskudd. Så var det oss igjen. Patruljen som hadde undersøkt høyre side av lysningen kom tilbake. De fortalte at det var tungt å ta seg frem i løssneen, det var ingen vei eller sti på den siden. Noen hundre meter lenger frem og ikke så langt unna heller hadde de observert russerne. Hvor mange de var viste de ikke, men det var en større styrke. De hadde trukket seg tilbake uten å bli oppdaget. Troppsjefen vår, Ustuf. Mytting sendte straks en ordonans til Bataljonsstaben med denne meldingen. Vi ventet på den andre patruljen. Da hørte vi en panser starte opp inne i skogen til venstre for oss. Det var ikke godt å forstå hvor langt vekk den var. Lydene høres annerledes ut når det er mørkt. Skogsterrenget gjorde også sitt. Etter en tid ble det klart at panseren stod

på samme sted. Motoren ble ruset gang på gang, vi kunne høre hvorledes beltene raslet og gnog. Så hadde den vel kjørt seg fast, eller det måtte være noe annet galt med den. Etter en tid ble det rolig igjen. Den frykten som automatisk meldte seg når en hørte panser så nær innpå seg fortok seg igjen. Denne frykten var dog grunnet på det faktum at i vårt kp var det ingen våpen som på en effektiv måte kunne ta opp kampen med pansere.

Da var vi avhengig av hjelp ifra panservåpenet, like etter nyttår hadde vi fått en sending av et nytt panservåpen "Panserfaust" - panserneven. Det gikk endel rykter om dette nye våpenet, men det eneste som fremgikk av den bruksanvisning som fulgte med, var at den var effektiv innen 30 meter. De karene vi hadde sendt til Divisjonsstaben dagen i forveien skulle nettop lære bruken av dette nye våpenet. Fra før var det kjendt at et sammenbundet knippe av håndgranater kunne være virkningsfullt som nærkampmiddel. Det var da en forutsetning at en kom helt inn på panseren. Det samme gjaldt for den magnetiske luftladningen, men vi hadde heller ikke fått med oss noen av disse. Det var ikke tenkt så mye på pansere da vi dro ut. Dessuten var det tenkt at stormpanserne skulle ta seg av dem som dukket opp.

Den siste patruljen kom tilbake. De kunne melde at bortsett fra en panser som hadde kjørt seg fast var det ingen russere å se på den siden de hadde undersøkt. En hardtrampet sti gjorde det lettere å ta seg frem her. Fremme i landsbyen hadde de sett russere, pansere og andre kjøretøyer. Skytingen ute til venstre hadde de hørt. De hadde hatt et par man ute for å se, og om mulig få forbindelse til 2./Norge, men hadde ikke sett tegn til noe. Denne meldingen gikk straks tilbake til Bataljonsstaben. Etter en tid kom kp.sjefen tilbake, Hstuf. Lindvig, han hadde med seg andre fra Bataljonskommandør Hstuf. Vogt. Vi i 1./Norge skulle ta oss frem i skogen til høyre for lysningen og veien. Stikk i strid med det vi hadde ventet. Ved å gå frem på venstre side der hvor det var få eller ingen russere, kunne vi kommet landsbyen adskillig nærmere. Og hadde hatt et godt utgangspunkt for et stormangrep. Den primæroppgaven vi hadde fått bestod i å ta igjen landsbyen, da det her var et viktig vegkryss. Vi var blitt lovet støtte av de tyngre våpen i 4./Norge.

Vi begynte fremmarsjen, 200 meter lengre frem kom vi til noe som så ut som et steingjerde. Samtidig oppdaget vi landsbyen i terrenget foran oss. 400 meter frem marsjerte 10 russere merkelig etter hverandre gjennom sneen. De kom fra skogen og var på veg mot kollen, skulle vel bygge ut en stilling der. Vi trakk frem en SMG, og fikk den i stilling bak steingjerdet. 1 skytter fikk beskjed om spredning i side og dybde. 1 skytter brukte bare sekunder, før han meldte, "alt klart". Før vi åpnet ild måtte vi ha et par MG'er i stilling slik at vi var forberedt om ilden ble besvart. Alt utviklet seg raskt og presist. Fra vi hadde meldt bevegelsene der fremme og til alt var klart var det bare gått noen få sekunder. Troppsjefen Ustuf. Mytting gav ordren. SMG'en åpnet ut sine første serier. Fra disse hurtigskyttende våpen var det ikke mulig å skille hvert enkelt skudd fra hverandre. Russerne der fremme tomlet om hverandre, at en del av dem var truffet er hevet over

enhver tvil, men hvor mange som var truffet, kunne vi ikke avgjøre. Jeg hadde fulgt med i kikkerten, nå lot jeg blikket følge skogkanten men det var ingen tegn til at ilden ville bli besvart. Vi trakk oss igjen inn i skogkanten. Her var dekningen noe bedre og vi kunne igjen bevege oss nogenlunde fritt. Kp.sjef, Hstuf. Lindvig var i ferd med å gi 1. tropp, de nødvendige ordrer for den videre fremmarsjen, 2. tropp, ble sendt ut til høyre.

Vi hadde hatt vanskeligheter med skiene våre. Det var tungt å foreta raske bevegelser med dem på bena. Vi i 4. tropp, (Schwere-Zug) skulle følge etter 1. tropp fremover, men vi ble enige om å legge skiutstyret igjen. Skiene bråket endel. Særlig var det vanskelig for folketyskerne å ta seg frem uten at det hørtes. Gang på gang smalt skiene mot hverandre eller stavene dunket borti noe. Til dette kom så at jeg personlig helst ville være kvitt overtrekksstøvlene om noe skulle hende. De var bokstavelig talt en klomp om foten. Vi la dette utstyret i en liten senkning bak noen nedskutte graner. I mellomtiden hadde 1. tropp tatt seg et stykke fremover. Vi ventet på ordren om å rykke etter. Helst ville jeg vært på et annet sted. Det var ingen høydeforskjell fremover, altså kunne vi ikke få noen støtte ved overskytning. Ut på venstre flanke kunne vi ikke bevege oss, for her fantes det ikke dekning. Så foreløpig så det ikke ut til at det ville bli bruk for oss. Selv om vi var endel reduserte ved at endel mann var dratt til dette nærkampkurset, så hadde vi allikevel SMG'n og granatkasteren igjen i den tunge troppen, 4. tropp. Med denne bestyrkingen kunne vi bite godt fra oss.

Nå kom de første salvene ifra russerne. 1. tropp hadde nådd frem til en lysning i skogen og her møtte de den første motstand. Det var ifra kollen de første maskinpistolsalvene var kommet. 1 mann var såret, han ble trukket tilbake på en pulk. Nå tok kampen seg opp. Av de to melderne som dro den sårede bakover hadde vi fått rede på at kp.sjefen Hstuf. Lindvig hadde sendt frem folk på begge sider av lysningen, så skulle vi i 4. tropp ha fritt skuddfelt rett frem. Nå hørte vi at russiske mitraljøser blandet seg i koret. Vi ventet på artilleristøtte ifra 4./Norge, men det kom ikke en eneste granat. Heller ikke hadde vi sett noen fremskutt ildleder. Skulle ildlederen følge kampen måtte han da være på høyde med oss. Flere pulker ble trukket bakover. Ryktet gikk at Hstuf. Lindvig allerede var såret og at kp.troppsførereren, Rttf. Halvdan Skramstad hadde falt under forsøket på å hjelpe ham sammen med Strmm. Terje Litsheim. Nå måtte troppsjefen vår, Ustuf. Mytting overta. Han forsvant fremover for om mulig bli orientert før kp.sjefen, Hstuf. Lindvig ble skadd for alvor. Straks han kom frem ble han også såret i den ene eller begge armene. Russerne skøyt nå jevnt fra hele lysningen. Det var tydelig at det var større styrker som var ute og gikk. De 2 SMG'ene våre ble bragt i stilling. Nå var det ingen i skuddfeltet vårt og vi kunne gi ordre om ild.

Vi så munningsflammen av et MG og vi sendte en salve inn i skogkanten. I kikkerten kunne jeg skimte de russiske stillingene og lyssporammunisjonen viste at salvene gikk "rett hjem". Da dette Mg'et nå stoppet kunne vi høre hamringen ifra

et lenger til venstre. Pulken med den ene SMG'n ble skjøvet lengre ut på høyre side. Vi kom klar av de nedskutte panserne som lå foran oss. Nå kunne vi rette det andre russiske MG'n med ilden vår. Mens vi foretok denne manøveren hadde ilden tiltalt der fremme. Karene i 1. tropp lå ikke nå mer en 25 meter fra oss. Vi kunne tydelig høre at det ble ropt på pulken for å få de sårede avsted. 1. tropp var fullstendig opprevet, 13-14 døde, derav 9 norske. Men det ble stadig vanskeligere å ta seg frem. 2 av de kraftigste karene mine var stadig fremme og fikk med seg noen tilbake. Det var blitt laget en sti i sneen. Den gikk parallelt med skogkanten men ca. 5 meter ut på lysningen. Når en krabber eller åler seg frem på denne kunne en ikke bli sett av russerne. De to gjorde en god jobb. Da den ene av dem skulle ta seg frem med en lettere såret som var på vei tilbake, fikk han ryggen litt høyt og straks gikk et skudd igjennom stormpakningen hans. Her gjaldt det å holde seg lavt i terrenget. Russerne forsøkte et stormangrep rett fram over lysningen og begge SMG'ene skøyt hva remmer og tøy måtte holde. Det var nå blitt så lyst at vi kunne se bajonettene på russernes geværer. Vi ventet på ildstøtte fra 2. tropp, som skulle være til høyre for oss, men vi antok at de var opptatt på en annen kant. Vi så ingen av dem. De siste fra 1. tropp hadde trukket seg tilbake. Det var ikke nok igjen for å demme opp for russerne.

Endel var såret og greide ikke å ta seg tilbake, deriblandt Uscha. Arneberg, han lå så langt frem at det ikke var mulig å hente ham. En av dem som hadde ligget ved siden av ham fortalte at han var så hardt såret, at han ikke ville ha overlevd. Uscha. Arneberg var bevisst, men hadde bedt de andre om å redde seg selv. Av 1. tropp var det ikke mer en 7-8 mann igjen. Vi hørte at de kjempet til siste slutt. Det var gått hardt ut over russerne, det var ganske få som tok seg tilbake.

Her slutter Bjørn Conrad Heisholdts beretning. Han ble selv såret like etterpå, og den videre beretning får fortelles av andre. Han ville så gjerne få samlet dette stoffet om en innsats som også er historie. Han ble desverre ikke helt ferdig med dette, da han døde etter et hjerteinnfarkt 16. mars 1973. I hans skrivemappe fant jeg denne beretning som jeg gjerne vil sende hans kamerater som en siste hilsen.